

Відомості про здійснення регуляторної діяльності за 2020 рік

Протягом 2020 року діяльність Чернігівської обласної державної адміністрації як регуляторного органу була спрямована на усунення перешкод у розвитку господарської діяльності суб'єктів господарювання та зменшення втручання у їх діяльність.

Регулювання господарських відносин здійснювалось за напрямками:

- **встановлення економічно обґрунтованих тарифів на платні медичні послуги**, відповідно до пункту 12 Повноважень центральних органів виконавчої влади, Ради міністрів Автономної Республіки Крим, обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій, виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін і тарифів на окремі види продукції, товарів і послуг, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 25.12.1996 № 1548 (із змінами і доповненнями), Переліку платних послуг, які надають в державних і комунальних закладах охорони здоров'я та вищих медичних навчальних закладах, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17.09.1996 № 1138 (із змінами і доповненнями);

- **затвердження кошторису витрат, пов'язаних з підготовкою та проведенням конкурсу з перевезення пасажирів на приміських і міжміських автобусних маршрутах загального користування, що не виходять за межі Чернігівської області (внутрішні маршрути), та встановлення плати за участь у такому конкурсі**, відповідно до статей 6, 41 Закону України «Про місцеві державні адміністрації», Закону України «Про автомобільний транспорт», постанови Кабінету Міністрів України від 03.12.2008 № 1081 «Про затвердження Порядку проведення конкурсу з перевезення пасажирів на автобусному маршруті загального користування» (із змінами);

- **визнання такими, що втратили чинність, розпоряджень голови Чернігівської обласної державної адміністрації з встановлення тарифів на платні медичні послуги комунальних закладів охорони здоров'я**, відповідно до статей 6, 41 Закону України «Про місцеві державні адміністрації» з метою приведення власних нормативно-правових актів у відповідність до вимог чинного законодавства.

На усіх етапах процесу регуляторної діяльності забезпечено дотримання принципу відкритості та прозорості.

Регуляторна діяльність була спрямована на вирішення:

Проблема 1. Збитковість тарифів на платні медичні послуги комунальних закладів охорони здоров'я.

В умовах дефіциту бюджетних коштів важливим джерелом додаткових коштів для системи охорони здоров'я є платні медичні послуги, що надаються працівникам підприємств та населенню державними, комунальними медичними закладами згідно чинного законодавства України.

Для покращення утримання зазначених медичних закладів, для забезпечення їх сучасним медичним обладнанням та у зв'язку із значним збільшенням закупівельних цін на матеріали, медикаменти, комунальні послуги, зростанням заробітної плати працівників закладів охорони здоров'я за рахунок підвищення мінімальної заробітної плати згідно з Урядовими рішеннями, чинні тарифи не забезпечують покриття витрат, пов'язаних з наданням платних

медичних послуг. Враховуючи це, виникла необхідність у встановленні тарифів на економічно обґрунтованому рівні на основі фактичних витрат закладів.

Проблема 2. Нерівні конкурсні умови для автоперевізників-претендентів щодо плати за участь у конкурсі з перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування.

Відповідно до статті 7 Закону України «Про автомобільний транспорт» забезпечення організації пасажирських перевезень на приміських і міжміських автобусних маршрутах загального користування, що не виходять за межі території області (внутрішньообласні маршрути), покладається на обласні державні адміністрації.

Відповідно до пункту 4 Порядку проведення конкурсу з перевезення пасажирів на автобусному маршруті загального користування (далі – Порядок), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 03.12.2008 № 1081 «Про затвердження Порядку проведення конкурсу з перевезення пасажирів на автобусному маршруті загального користування» (із змінами), організатором перевезень на міжміському і приміському автобусному маршруті загального користування, що не виходить за межі території області, є обласні державні адміністрації.

Пунктом 57 Порядку встановлено, що фінансування проведення конкурсу здійснюється органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування за рахунок коштів, внесених перевізниками-претендентами як плата за участь у конкурсі, а також за рахунок власних коштів. Розмір плати за участь у конкурсі встановлюється організатором на підставі кошторису витрат і не може перевищувати 300 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян на дату подання заяви про участь у конкурсі.

Виникає також необхідність у додаткових витратах з підготовки пропозицій щодо об'єктів та умов конкурсу; організації приймання документів; перевірки достовірності одержаної від перевізника-претендента інформації; аналізу та оцінки відповідності пропозицій перевізника-претендента умовам конкурсу; підготовки інформаційних матеріалів для членів конкурсного комітету; доведення результатів конкурсу до відома перевізників-претендентів; подання перевізникам-претендентам інформації про участь у конкурсі; виготовлення паспортів автобусних маршрутів; технічного забезпечення конкурсу.

Враховуючи це, виникла необхідність затвердження кошторису витрат, пов'язаних з підготовкою та проведенням конкурсу з перевезення пасажирів на приміських і міжміських автобусних маршрутах загального користування, що не виходять за межі території Чернігівської області (внутрішньообласні маршрути), та встановлення розміру плати за участь у такому конкурсі.

Проблема 3. Зайва зарегульованість тарифів на платні медичні послуги комунальних закладів охорони здоров'я.

У зв'язку з медичною та адміністративно-територіальною реформами в Україні відбулась реорганізація комунальних медичних закладів зі зміною їх назв та власників. Відповідно, органами місцевого самоврядування приймалися рішення щодо встановлення нових тарифів на платні медичні послуги або надавались повноваження керівникам лікарень щодо встановлення зазначених тарифів, які раніше були зарегульовані розпорядженнями голови Чернігівської

облдержадміністрації. Тому виникла потреба у перегляді та визнанні такими, що втратили чинність, відповідних розпоряджень голови Чернігівської облдержадміністрації з регулювання (встановлення) тарифів на платні медичні послуги, що надаються лікувально-профілактичними комунальними закладами охорони здоров'я.

Найближчим часом обласною державною адміністрацією продовжитья вирішення Проблеми 1 і Проблеми 3.

Щодо стану дотримання органом виконавчої влади єдиного підходу до підготовки проєктів регуляторних актів

З метою забезпечення безумовного виконання в області органами виконавчої влади Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» (далі - Закон) рішенням сьомої сесії Чернігівської обласної ради сьомого скликання від 20.12.2016 № 6-7/VII затверджена та реалізовувалась обласна Програма розвитку малого і середнього підприємництва на 2017-2020 роки, в рамках якої визначено:

- ведення реєстру регуляторних актів, розпорядником яких є обласна державна адміністрація;
- оприлюднення плану діяльності з підготовки проєктів регуляторних актів та плану-графіка проведення заходів з відстеження результативності чинних регуляторних актів;
- забезпечення інформаційної відкритості та залучення громадськості до проведення регуляторних процедур, як під час обговорення проєктів регуляторних актів, так і для проведення незалежної експертизи на етапі відстеження результативності дії.

Рішенням двадцять п'ятої сесії Чернігівської обласної ради сьомого скликання від 28.10.2020 № 41-25/VII затверджена нова обласна Програма розвитку малого і середнього підприємництва на 2021-2027 роки.

Протягом 2020 року для забезпечення системності та узгодженості регуляторних актів у галузях (сферах) економіки області здійснювались заходи щодо:

- недопущення запровадження нових регулювань, що не відповідають принципам державної регуляторної політики;
- підвищення рівня відповідності аналізу регуляторного впливу вимогам постанови Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308 «Про затвердження методик проведення аналізу впливу та відстеження результативності регуляторного акта» (із змінами і доповненнями) щодо обов'язковості здійснення регуляторними органами «аналізу регуляторного впливу і Тесту малого підприємництва» (оцінки витрат та економічних вигод);
- забезпечення якості підготовки проєктів регуляторних актів, дослідження впливу проєкту регуляторного акта на конкурентоспроможність суб'єктів господарювання, використовуючи онлайн-інструмент з Розрахунку стандартних витрат суб'єктів малого підприємництва щодо регулювання та оцінки корупційних ризиків.

Інформація щодо реалізації Чернігівською облдержадміністрацією державної політики у сфері регуляторної діяльності в області оприлюднюється на

офіційному вебсайті (<http://cg.gov.ua>) в рубриці «Галузева інформація/Регуляторна діяльність». Постійно оновлюються підрубрики «Повідомлення про оприлюднення проєктів регуляторних актів», «Проекти регуляторних актів», «Відстеження результативності». Для забезпечення систематизації регуляторних актів на вебсайті розміщено та постійно оновлюється Реєстр чинних регуляторних актів Чернігівської обласної державної адміністрації, який станом на 01.01.2020 налічував 39 регуляторних актів, на 01.01.2021 року - 28 актів.

У 2020 році підготовлено 3 проєкти регуляторних актів, в т.ч. 2 – Департаментом розвитку економіки та сільського господарства Чернігівської обласної державної адміністрації (<https://cg.gov.ua/index.php?id=31003&tp=1>, <https://cg.gov.ua/index.php?id=31673&tp=1>);

1 – Департаментом енергоефективності, транспорту, зв'язку та житлово-комунального господарства Чернігівської обласної державної адміністрації (<https://cg.gov.ua/index.php?id=32872&tp=1>).

Всі вони погоджені Державною регуляторною службою України.

З метою забезпечення належного фахового рівня учасників процесу удосконалення місцевого регуляторного середовища періодично проводились просвітницькі заходи за сприяння експертів та фахівців Державної регуляторної служби України.

В області продовжувалась ефективна співпраця з експертним середовищем з питань регуляторної політики, зокрема, взято участь у:

- просвітницькому заході на тему: «Результати моніторингу Єдиного державного вебпорталу відкритих даних, проведеного Секретаріатом Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини у 2019 році», який презентувала Лепеха А.- регіональний координатор взаємодії з громадськістю Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини в Чернігівській області (13.03.2020);

- онлайн-воркшопі «Дерегулюймо разом! Платформи оновлення бізнес-клімату та розвитку підприємництва», який був організований ГО «Аналітично-адвокаційний центр «Львівський регуляторний хаб» спільно з Агенцією регіонального розвитку Чернігівської області за підтримки програми Агентства США з міжнародного розвитку USAID «Конкурентоспроможна економіка України» (USAID KEY) (23.07.2020).

Щодо здійснення аналізу регуляторного впливу при підготовці проєктів регуляторних актів

З метою підвищення якості підготовки проєктів регуляторних актів, полегшення процесу всебічного обґрунтування необхідності запровадження державних регулювань, використовувались «Рекомендації щодо оцінки регуляторного впливу проєкту регуляторного акта на конкуренцію в рамках проведення аналізу регуляторного впливу», розроблені Державною регуляторною службою України.

При проведенні аналізу регуляторного впливу та відстежень результативності регуляторних актів застосовувалися оновлені підходи до їх здійснення, при проведенні Тесту малого підприємництва (М-тест) здійснювався

необхідний публічний діалог з сектором підприємництва в рамках електронних консультацій щодо визначення впливу запропонованого регулювання на суб'єктів малого підприємництва та визначення детального переліку процедур, виконання яких необхідно для здійснення регулювання.

У 2020 році підготовлено 3 аналізи регуляторного впливу (АРВ) із застосуванням Тесту малого підприємництва. Здійснення АРВ дозволило знайти та запропонувати найоптимальніший метод вирішення існуючих економічних проблем, які передбачалося розв'язати шляхом державного регулювання, та обґрунтовано довести їх ефективність.

Щодо проведення роботи з планування діяльності стосовно підготовки проєктів регуляторних актів та внесення до плану, у разі потреби, відповідних змін

На виконання статей 7 та 13 Закону України Чернігівською обласною державною адміністрацією 13.12.2019 було затверджено, 19.12.2019 оприлюднено на офіційному вебсайті Чернігівської облдержадміністрації (<http://cg.gov.ua/>) в рубриці «Галузева інформація/Регуляторна діяльність» та на Єдиному державному вебпорталі відкритих даних «План діяльності з підготовки проєктів регуляторних актів Чернігівської обласної державної адміністрації на 2020 рік», а 10.12.2020 - «План діяльності з підготовки проєктів регуляторних актів Чернігівської обласної державної адміністрації на 2021 рік».

План містить види та назви проєктів регуляторних актів, обґрунтування необхідності їх прийняття, строки підготовки, найменування органів та підрозділів, відповідальних за їхню розробку, також в примітках зазначено спосіб оприлюднення проєктів регуляторних актів. Протягом року до Плану діяльності внесені 2 доповнення.

У 2020 році Чернігівська обласна державна адміністрація повною мірою дотримувалась принципу передбачуваності та здійснювала регуляторну діяльність виключно у відповідності з Планом підготовки проєктів регуляторних актів та доповненнями до нього.

Щодо оприлюднення проєктів регуляторних актів

Усі проєкти рішень, що мали ознаки регуляторних актів, пройшли встановлену чинним законодавством процедуру їх розробки та прийняття. Згідно із статтею 9 Закону в області забезпечено оприлюднення кожного проєкту регуляторного акта з метою одержання зауважень і пропозицій від фізичних та юридичних осіб, їх об'єднань.

Проєкти регуляторних актів разом із відповідним аналізом регуляторного впливу оприлюднені у спосіб, передбачений статтею 13 Закону, не пізніше п'яти робочих днів з дня оприлюднення повідомлення про оприлюднення цих проєктів регуляторних актів.

Строк, протягом якого від фізичних та юридичних осіб, їх об'єднань приймалися зауваження та пропозиції, становив не менше ніж один місяць та не більше ніж три місяці з дня оприлюднення проєктів регуляторних актів та відповідних аналізів регуляторного впливу.

Щодо опрацювання одержуваних зауважень і пропозицій від фізичних та юридичних осіб, їх об'єднань у процесі підготовки проєктів регуляторних актів та виконання заходів з відстеження їх результативності

В ході громадських консультацій ще на етапі підготовки проєктів регуляторних актів, що можуть вплинути на підприємницьке середовище, відбувається обговорення та врахування актуальних зауважень та пропозицій, в тому числі на засіданнях обласної координаційної ради з питань розвитку підприємництва.

Щодо взаємодії органу виконавчої влади у процесі регуляторної діяльності з конкретними суб'єктами господарювання, їх об'єднаннями, науковими установами та консультативно-дорадчими органами

Запроваджено постійний діалог між владою та бізнес-колами шляхом постійних зустрічей з представниками громадських об'єднань підприємців області, де обговорюються актуальні проблеми, з якими стикаються підприємці під час здійснення діяльності, заходи щодо створення умов для поліпшення підприємницького клімату, проєкти регуляторних актів.

Дотримання практики проведення зустрічей та засідань за «круглим столом» дозволяє розробникам проєктів регуляторних актів досліджувати та враховувати слушні зауваження суб'єктів господарювання, на яких безпосередньо поширюватиметься дія регуляторного акта.

Крім того, на виконання завдань Офісу Президента України та з врахуванням ініціатив представників бізнес-середовища було утворено при Чернігівській обласній державній адміністрації Робочу групу із широким залученням представників малого та мікробізнесу для напрацювання пропозицій щодо вирішення проблемних питань діяльності відповідної категорії фізичних осіб – підприємців (розпорядження голови Чернігівської облдержадміністрації від 21.12.2020 № 595). За результатами засідання Робочої групи, що відбулось 23.12.2020, напрацьовано пропозиції стосовно внесення змін і доповнень до Податкового кодексу України, Законів України «Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг», «Про банки і банківську діяльність» та інших і направлено до Офісу Президента України (лист від 28.12.2020 № 01-01-11/7959).

Щодо систематизації регуляторних актів

Для забезпечення систематизації регуляторних актів на вебсайті Чернігівської обласної державної адміністрації розміщено та постійно оновлюється Реєстр чинних регуляторних актів Чернігівської обласної державної адміністрації, який станом на 01.01.2020 налічував 39 регуляторних актів, на 01.01.2021 - 28 актів.

Облдержадміністрація забезпечувала дотримання принципу прозорості та передбачуваності регуляторної діяльності.

Щодо перегляду регуляторних актів та виконання заходів з відстеження їх результативності

З метою зменшення регуляторного впливу на господарську діяльність за результатами проведених у 2020 році заходів з перегляду регуляторних актів

регуляторними органами визнано такими, що втратили чинність, 15 регуляторних актів.

На виконання статті 10 Закону 10.01.2020 затверджений, 13.01.2020 оприлюднений на офіційному вебсайті Чернігівської облдержадміністрації (<http://cg.gov.ua/>) в рубриці «Галузева інформація/Регуляторна діяльність» План-графік проведення заходів з відстеження результативності регуляторних актів Чернігівської обласної державної адміністрації на 2020 рік.

Протягом 2020 року здійснено заходи з відстеження результативності (повторні, періодичні) дії регуляторних актів та підготовлено відповідні звіти стосовно 9 регуляторних актів. Під час проведення заходів з відстеження ефективності було встановлено, що реалізація регуляторних актів забезпечила досягнення цілей, визначених при їх затвердженні – дотримання державної дисципліни цін та стабілізацію ситуації на ринку платних медичних послуг.

Щодо оприлюднення органом виконавчої влади інформації про здійснення регуляторної діяльності

Інформація щодо реалізації регуляторної політики в області оприлюднюється на офіційному вебсайті Чернігівської облдержадміністрації (<http://cg.gov.ua/>) в рубриці «Галузева інформація/Регуляторна діяльність». Упродовж року постійно оновлюються підрубрики: «Повідомлення про оприлюднення проєктів регуляторних актів», «Проєкти регуляторних актів», «Відстеження результативності».

З метою виконання вимог Закону, постанови Кабінету Міністрів України від 21.10.2015 № 835 «Про затвердження Положення про набори даних, які підлягають оприлюдненню у формі відкритих даних» (із змінами) наразі планомірно ведеться робота щодо розміщення та актуалізації наборів відкритих даних, розпорядником яких є Чернігівська облдержадміністрація, на Єдиному державному вебпорталі відкритих даних (data.gov.ua).

Висновки.

В цілому реалізація державної регуляторної політики в області забезпечує виконання вимог чинного регуляторного законодавства, що, в свою чергу, сприяє вдосконаленню процесу правового регулювання господарських відносин, недопущенню прийняття економічно недоцільних та неефективних рішень, спрямована на поліпшення умов для розвитку підприємницької діяльності.

Зважаючи на те, що кількість регуляторних актів упродовж 2020 року зменшилась на 11, маємо тенденцію щодо зменшення рівня державного регулювання у сфері платних медичних (у т.ч. стоматологічних) послуг.